

Høringssvar vedrørende besparelsesforslag på dagtilbudsområdet

001 – Nedlæggelse af et logopædårsværk i PPR

Frederikssund Kommune fremhæver betydningen af tidlig indsats. Derfor undrer det os, at kommunen samtidig foreslår at reducere antallet af logopæder fra syv til seks.

Logopæderne dækker omkring 30 dagtilbud, skoler og specialtilbud og varetager både vurdering, rådgivning, konsultative indsatser samt individuelle og gruppebaserede forløb. Der er således allerede tale om en omfattende opgave fordelt på relativt få medarbejdere.

Kommunen beskriver selv, at besparelsen vil medføre længere ventetid, færre individuelle forløb og en strammere prioritering, hvor børn med de mest omfattende sproglige vanskeligheder vil blive prioriteret højest. Vi er bekymrede for, hvad der sker med de børn, hvis vanskeligheder endnu ikke vurderes som omfattende, men som med den rette og rettidige støtte kunne hjælpes, før problemerne vokser sig større.

Mere gruppearbejde kan være relevant for nogle børn, men kan ikke betragtes som en generel erstatning for individuelle forløb. Børn med sproglige vanskeligheder kan være meget forskellige, og nogle børn kan opleve usikkerhed, generthed eller skam i forbindelse med deres sproglige udfordringer. For disse børn kan det være grænseoverskridende og utrygt at skulle vise eller arbejde med deres vanskeligheder foran andre børn.

Som forældre mener vi, at indsatsen skal tage udgangspunkt i det enkelte barns behov og tarv. Et barn skal ikke placeres i et gruppeforløb alene af økonomiske årsager, hvis barnet har bedre forudsætninger for at udvikle sig i et individuelt og trygt forløb. Barnet skal heller ikke opleve at få sine svagheder udstillet foran andre børn, fordi der ikke længere er ressourcer til den støtte, som fagligt vurderes at være den rette.

Individuelle forløb kan give barnet den nødvendige ro, tryghed og plads til at øve sig uden frygt for at sige noget forkert. Det kan være helt afgørende for barnets deltagelse og udvikling. Valget mellem individuel støtte og et gruppeforløb bør derfor træffes ud fra en konkret faglig vurdering af barnets behov – ikke ud fra, hvilken løsning der er billigst.

Når ventetiden vokser, og adgangen til individuel hjælp begrænses, er der efter vores opfattelse ikke længere tale om den tidlige indsats, kommunen ellers lægger vægt på. Samtidig risikerer flere opgaver at blive placeret hos medarbejderne i dagtilbuddene, som ikke har logopædernes specialiserede uddannelse, og som i forvejen arbejder under et betydeligt pres.

005 – Færre special- og udviklingspædagogstillinger

Vi er stærkt bekymrede over forslaget om at nedlægge to special- og udviklingspædagogstillinger.

Special- og udviklingspædagogerne bidrager med en særlig faglighed i arbejdet med børn i udsatte positioner og børn med behov for en målrettet pædagogisk indsats. De støtter ikke alene det enkelte barn, men bidrager også med observationer, vejledning og udvikling af den pædagogiske praksis omkring hele børnegruppen.

Kommunen skriver selv, at en reduktion vil betyde færre specialpædagogiske ressourcer og kompetencer til at understøtte børns trivsel og udvikling. Alligevel er der under forslaget "snitflade til øvrige områder" anført "ingen". Det undrer os.

En reduktion af disse funktioner vil helt naturligt få betydning for de enkelte børnehuse, medarbejderne, børnegrupperne, PPR og i sidste ende også skolerne.

Når den specialiserede støtte reduceres, forsvinder behovet ikke. Opgaven vil i stedet lande hos personalet i de almindelige dagtilbud. Det vil tage tid og ressourcer fra den øvrige børnegruppe og dermed påvirke kvaliteten af det almene tilbud.

Vi er særligt bekymrede for, at børn skal vente længere på hjælp, eller at problemer først håndteres, når de er blevet så omfattende, at der kræves en langt mere indgribende og omkostningstung indsats.

Som forældre mener vi, at kommunen sender et meget uheldigt signal ved at spare på den faglighed, der netop skal sikre tidlig opsporing, forebyggelse og deltagelsesmuligheder for børn i udsatte positioner. Dette er et område, hvor der efter vores opfattelse bør tilføres midler frem for at blive fjernet midler.

006 – Ændret fordeling af medarbejdersammensætning i kommunens børnehuse

Forældrebestyrelsen er imod forslaget om at ændre den økonomiske fordelingsnøgle fra 62/38 til 58/42 mellem ansatte på BUPL's overenskomst og øvrige medarbejdergrupper.

Kommunen skriver selv, at en høj andel af uddannede pædagoger giver de bedste betingelser for at udvikle den pædagogiske kvalitet. Derfor undrer det os, at man samtidig fremlægger et forslag, der reducerer det økonomiske grundlag for netop denne faglighed.

Selvom forslaget ikke forventes at medføre direkte afskedigelser, vil børnehuse med en højere andel uddannede pædagoger kunne blive nødt til at reducere antallet af pædagogtimer, eksempelvis gennem naturlig afgang. Der er derfor ikke blot tale om en teknisk ændring af en fordelingsnøgle, men om en beslutning, der over tid kan ændre den faglige sammensætning og kvalitet i kommunens børnehuse.

Medhjælpere og pædagogiske assistenter er værdifulde medarbejdere i vores dagtilbud. Vores bekymring handler ikke om deres indsats, men om nødvendigheden af at sikre en tilstrækkelig andel uddannede pædagoger, som har det faglige ansvar og kompetencerne til blandt andet at arbejde systematisk med børns udvikling, trivsel, læringsmiljøer, tidlig opsporing og komplekse pædagogiske problemstillinger.

Dette forslag bliver særligt problematisk, når det ses sammen med besparelserne på logopæder samt special- og udviklingspædagoger. Dagtilbuddene risikerer at få overdraget flere komplekse opgaver, samtidig med at deres egne pædagogiske ressourcer svækkes.

Det hænger efter vores opfattelse ikke sammen.

007 – Tilpasning af kommunal dagpleje

Forældrebestyrelsen er meget bekymret over forslaget om at reducere den kommunale dagpleje med cirka seks dagplejstillinger og ét årsværk til pædagogisk tilsyn og støtte.

Dagplejen udgør et vigtigt tilbud til de yngste børn og er særligt værdifuld for børn, der ikke trives i større børnegrupper, men har behov for et mindre, nært og overskueligt miljø. Vi undrer os derfor over, at kommunen ønsker at spare på et tilbud, som ifølge de foreliggende oplysninger samtidig har en meget høj forældretilfredshed.

Kommunens beregning bygger på, at den gennemsnitlige belægning kan hæves fra cirka 3,0 til 3,8 børn pr. dagplejer. På papiret kan dette ligne en effektiv udnyttelse af kapaciteten. I praksis skal der imidlertid også tages højde for sygdom, barsel, ferie, afspadsering, seniorordninger, børnenes geografiske placering og behovet for gæstepleje. Disse forhold kan ikke reduceres til et gennemsnitstal.

Færre dagplejere vil gøre gæsteplejesystemet mere sårbart og mindske mulighederne for at finde gæstepladser i barnets eget lokalområde. Samtidig kan familier, der ønsker dagpleje, i højere grad blive henvist til vuggestuer. Det forudsætter imidlertid, at der findes ledige vuggestuepladser – og at disse ligger i familiens lokalområde. Den kapacitet er ikke nødvendigvis til stede i kommunens daginstitutioner.

Kommunen anfører selv, at en højere belægning kan medføre mindre tid og opmærksomhed pr. barn. Derfor undrer det os, at kommunen samtidig konkluderer, at serviceniveauet kan opretholdes.

For de yngste børn har voksenkontakt, nærvær, ro og tid til det enkelte barn afgørende betydning. En ændring fra tre til tæt på fire fastindskrevne børn er ikke uvæsentlig i en dagplejers hverdag.

Vi er desuden meget bekymrede over reduktionen af den pædagogiske støtte og det pædagogiske tilsyn. Dagplejepædagogernes opgaver består blandt andet af:

- anmeldte og uanmeldte tilsyn, herunder sikkerhedstilsyn
- observation og opfølgning på børnenes trivsel og udvikling
- faglig sparring og ekstra besøg ved børn med særlige behov
- støtte ved samarbejdsproblemer og særlige foranstaltninger
- overlevering til børnehave
- udarbejdelse af blandt andet TRAS, TrasMo og DPU
- tværfagligt samarbejde med PPR, sundhedspleje og andre fagpersoner
- vejledning, kurser og understøttelse af læreplansarbejdet
- godkendelse og tilsyn med selvstændige børnepassere
- akuttefon, syge- og gæsteplacering samt øvrige administrative og praktiske opgaver.

Det er således ikke alene en administrativ funktion, der foreslås reduceret. Det er en central faglig funktion, som både fører tilsyn, understøtter kvaliteten, yder faglig sparring og bidrager til at opdage mistrivsel og særlige behov tidligt.

Ifølge det fremlagte materiale vil én tilbageværende dagplejepædagog kunne få ansvar for tilsyn med 24 kommunale dagplejere, otte private pasningsordninger og medansvar for trivsel og udvikling for omkring 92 kommunale børn samt cirka 40 børn i private ordninger. Hertil kommer morgen- og akuttefon samt de mange øvrige arbejdsopgaver.

Vi har meget svært ved at se, hvordan dette kan gennemføres fagligt forsvarligt.

Når den samme ene dagplejepædagog både skal indgå i den tætte faglige sparring og det løbende samarbejde med dagplejerne og samtidig varetage tilsynet med området, opstår der efter vores opfattelse et væsentligt spørgsmål om roller og uvildighed: Hvem fører reelt tilsyn, og hvem sikrer kvaliteten, hvis hele området samles hos én person?

Vi er bekymrede for, om tilsynet i praksis risikerer at få karakter af egenkontrol, når der ikke længere er flere dagplejepædagoger til at kvalificere hinandens vurderinger, sparre om observationer og sikre flere faglige perspektiver.

Tilsyn og faglig sparring er ikke det samme, selvom begge dele er nødvendige. Den tætte samarbejdsrelation, som er afgørende for, at dagplejeren søger vejledning og deler sine udfordringer, må ikke samtidig skabe uklarhed om den kontrollerende tilsynsrolle.

Med kun én dagplejepædagog bliver området desuden meget sårbart ved sygdom, ferie og andet fravær. Vi savner derfor en konkret redegørelse for, hvordan kommunen vil sikre uvildighed, kontinuitet, faglig kvalitet og mulighed for kvalificeret sparring, hvis forslaget gennemføres.

Samlet bemærkning

Forældrebestyrelsen anerkender, at Frederikssund Kommune står over for vanskelige økonomiske prioriteringer. Vi mener imidlertid, at de foreslåede besparelser på dagtilbudsområdet risikerer at blive både menneskeligt og økonomisk dyre på længere sigt.

Forslagene rammer forskellige dele af dagtilbudsområdet, men de har en tydelig fælles konsekvens: Der bliver færre faglige ressourcer omkring børnene, den tidlige og forebyggende indsats svækkes, og flere specialiserede opgaver risikerer at blive skubbet ud til medarbejderne i de almindelige dagtilbud.

Når der reduceres i logopæder, special- og udviklingspædagoger, dagplejepædagogisk støtte og andelen af uddannede pædagoger, svækkes flere led i den samme forebyggende kæde på én gang.

Behovene hos børnene forsvinder ikke, fordi de specialiserede medarbejdere gør. Opgaverne flyttes i stedet til de almindelige dagtilbud og til medarbejdere, som samtidig får færre faglige ressourcer og mindre mulighed for støtte.

Konsekvensen kan blive senere opsporing, længere ventetid, øget pres på medarbejderne og en faldende kvalitet for alle børn.

Som forældre mener vi, at kvalitet, faglighed og tidlig indsats bør være områder, kommunen beskytter og investerer i – ikke områder, der igen skal bære besparelser.

Forældrebestyrelsen

Børnehuset Stagetorn